

Kursplan

Nämnden för utbildningsvetenskap

Institutionen för pedagogik, psykologi och idrottsvetenskap

2PP228 Språk-, läs- och skrivutveckling, 10 högskolepoäng

Language, Reading and Writing Development, 10 credits

Huvudområde

Pedagogik

Ämnesgrupp

Pedagogik

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G2F

Fastställande

Fastställd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för pedagogik, psykologi och idrottsvetenskap 2012-03-24

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2012

Förkunskaper

Perspektiv på specialpedagogik, 2PP210, 10 hp samt endera Uppmärksamma och utreda funktionshinder i elevers lärmiljöer I, 4PP231, 5 hp, Särskilt stöd i språk- läs- och skrivutveckling I, 4PP100, 5 hp eller Särskilt stöd matematikutveckling, 4PP701, 5 hp eller motsvarande.

Mål

Kursen syftar till att den studerande skall utveckla kunskap om läsprocessen, läs- och skrivutveckling, läs- och skrivsvårigheter och dyslexi. Dessutom ska studenten kunna kritiskt granska test, diagnostisk verksamhet och åtgärdsprogram. Under kursen ska den studerande visa ett förhållningssätt i överensstämmelse med gällande etiska regler och styrdokument. Kursen syftar till att utveckla ett vetenskapligt och professionellt förhållningssätt till den pedagogiska praktiken.

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- redogöra för sambandet mellan språklig medvetenhet och läs- och skrivutveckling
- omsätta teoretiska specialpedagogiska kunskaper om läs- och skrivprocessen och läs- och skrivutveckling i praktisk handling
- formulera orsaker till och konsekvenser av läs- och skrivsvårigheter och dyslexi
- utifrån tillämpade kunskaper om testteori och testmetodik kritiskt granska test och diagnostisk verksamhet
- analysera och förebygga läs- och skrivsvårigheter på organisations- och gruppnivå

- kontrastera läs- och skrivsvårigheter mot svenska som andraspråksproblematik och svårigheter i engelska och matematik
- kritiskt granska åtgärdsprogram gällande läs- och skrivsvårigheter och dyslexi

Innehåll

Kursen innehåller följande:

- språklig medvetenhet
- läs- och skrivprocessen, läs- och skrivinläring och läs- och skrivutveckling ur ett specialpedagogiskt perspektiv
- läsförståelse ur olika perspektiv
- orsaker till och konsekvenser av läs- och skrivsvårigheter och dyslexi ur ett tvärvetenskapligt perspektiv
- testteori och testmetodik
- analys av läs- och skrivsvårigheter på organisations- och gruppnivå
- analys och konsekvenser på gruppnivå av screeningar och av kartläggningar
- svenska som andraspråk, svårigheter i engelska som främmandespråk och svårigheter i matematik i relation till läs- och skrivsvårigheter
- åtgärdsprogram
- alternativa verktyg för språk-, läs- och skrivutveckling

Undervisningsformer

Undervisningen tar sin utgångspunkt i såväl de studerandes yrkespraktik som i teori och styrdokument. Kursen genomförs genom en kombination av nätburen och campusförlagd undervisning. Den schemalagda undervisningen utgörs av föreläsningar, seminarier och arbete i mindre grupper. Omfattningen av obligatoriska moment framgår av studieanvisningar.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Kursen examineras dels vid seminarier, dels genom skriftliga och muntliga redovisningar av individuella uppgifter och gruppuppgifter. Oavsett examinationsformer är det den enskilda studentens prestationer som bedöms. Närmare specifikation av examinationsformerna sker i en studiehandledning. För betyget godkänd ska kursens mål vara uppnådda.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursvärdering, som sammanställs skriftligt och återkopplas till de studenter som gått kursen. Sammanställningen redovisas för aktuella institutionsorgan och berört programråd samt arkiveras av kursansvarig institution.

Övrigt

Eventuella merkostnader i samband med uppgifter eller dylikt bekostas av den enskilde studenten.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Asp-Onsjö, Lisa (2009). *Åtgärdsprogram i praktiken*. Lund: Studentlitteratur. 150 s. ISBN: 978-91-44-05009-6

Druid Glentow, Birgit (2006). *Förebygg och åtgärda läs- och skrivsvårigheter*. Stockholm: Natur & Kultur. 150 s (valda delar). ISBN 91-27-72297-X

Dyslexiföreningen (2006). *En utredningsmodell*. www.dyslexiforeningen.se. 8 s.

Elbro, Carsten (2004). *Läsning och läsundervisning*. Stockholm: Liber. 141 s (Kap. 2, 5-8). ISBN: 91-47-05180-9

Jacobson, Christer (2009). *Dyslexi och svårigheter i engelska*. Erhålles genom

institutionen; ingår i Kompendium. 12 s.

Jacobson, Christer (2009). *Testning och testmetodik*. Erhålles genom institutionen; ingår i Kompendium. 20 s.

Jacobson, Christer & Svensson, Idor (2006). LUK-boken. Erhålles genom institutionen. 100 s.

Lundberg, Ingvar & Reichenberg Monica (2011). *Läsförståelse genom strukturerade textsamtal*. Stockholm: Natur & Kultur. 140 s. ISBN: 978-91-27-42368-8

Lundberg, Ingvar & Herrlin, Katarina (2003). *God läsutveckling*. Stockholm: Natur & Kultur. 72 s. ISBN: 91-27-72306-2B

Lundberg, Ingvar & Sterner, Görel (2006). *Räknesvårigheter och lässvårigheter under de första skolåren-hur hänger de ihop?* Stockholm: Natur & Kultur. 150 s. ISBN: 978-91-27-72298-9

Myrberg, Mats (2007). *Dyslexi. En kunskapsöversikt*. Vetenskapsrådets rapportserie, 2:2007, 100 s.

PIRLS (2010). *Sammanfattning* (prel Vt 12). Skolverket – publikationer.

Skolverket (2008). *För arbete med åtgärdsprogram. Allmänna råd och kommentarer*. 25 s. Finns i tidigare kurs i Speciallärarprogrammet.

Skolverket (2009). *Rustad att möta framtiden?* PISA Sammanfattning av rapport 352, 2010. Skolverket – publikationer. 4 s.

Skolverket (2011). *Greppa språket. Ämnesdidaktiska perspektiv på flerspråkighet*. Skolverket- publikationer. 130 s. ISBN: 978-91-86529-39-0

Söderberg-Juhlander, Pernilla (2007). *Språklig medvetenhet och skriftspråksutveckling + Ord och Bild*. Erhålles genom institutionen; ingår i kompendium. 28 s.

Taube, Karin (2007). *Barns tidiga läsning*. Stockholm: Norstedts. 140 s. ISBN: 978-91-7227-503-4.

Taube, Karin (2011). *Barns tidiga skrivande*. Stockholm: Norstedts. 142 s. ISBN: 978-91-1-302299-4

Tornéus, Margit. *På tal om språk*. Erhålles genom institutionen; ingår i kompendium. 35 s.

www.ungkompensation.se

Referenslitteratur:

Relevanta styrdokument

Skolverket – Publikationer – Nya Språket lyfter

www.spsm.se

Övriga läromedel:

Testmanualer och testmaterial

Valbara grupptest

(Information ges under kursens gång)